

ת"פ 56543/11/10 - מדינת ישראל נגד א-א א

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 56543-11-10 מדינת ישראל נ' א
בפני כב' השופטת הדסה נאור
מאשימה
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד צוריאל שגב
נגד
נאשמים
א-א א
ע"י ב"כ עו"ד אורלי פרייזלר

החלטה

1. בתאריך 29.4.2014 ניתנה הכרעת הדין בעניינו של הנאשם במסגרתה זוכה הנאשם מעבירות תקיפת בת זוג, שיוחסו לו בכתב האישום, והורשע בעבירה של היזק לרכוש במזיד, על פי סעיף 452 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**").

בהתאם לעובדות, על פיהן הורשע הנאשם, על רקע ויכוח שהתפתח, בהקשר לסירובה של המתלוננת, בת זוגו בנפרד, לאפשר לו לקחת את ילדיהם המשותפים, הודיעה לו האחרונה כי בכוונתה להתקשר למשטרה והוציאה את מכשיר הטלפון הנייד מכיס העגלה. הנאשם חטף מידה של המתלוננת את מכשיר הטלפון, השליכו על המדרכה וגרם לשבירתו.

2. לאחר השמעת הכרעת הדין, שבה והעלתה ב"כ הנאשם את הטענה, אותה הציגה כבר בסיכומיה, כי במעשה של זוטי דברים עסקינן ומשכך יש להורות על זיכויו של הנאשם גם מהעבירה של היזק לרכוש במזיד, מכוח הסייג לאחריות פלילית של "זוטי דברים" הקבוע בסעיף 34 לחוק העונשין שזה לשונו:

"לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה, אם, לאור טיבו של המעשה, נסיבותיו, תוצאותיו והאינטרס הציבורי, המעשה הוא קל ערך".

3. לטענת ב"כ הנאשם במקרה שלפנינו מתקיימים ארבעת התנאים הקבועים בהוראת החוק, שבהצטברותם מקימים את ההגנה, כמפורט להלן:

א. טיבו של המעשה: מדובר ברף הנמוך ביותר של העבירה בה הורשע, ללא כל פגיעה או איומים בפגיעה במתלוננת, אלא ברכוש בלבד, כשעל פי הצילום של מכשיר הטלפון הנייד שנשבר, לא מדובר במכשיר יקר.

ב. נסיבות המקרה: כל שעניין את המתלוננת הוא שהנאשם יורחק מילדיו ועל כן אף הקדימה לצאת מהבית, למרות שקבעו שיגיע בשעה מסוימת, והמעשה נעשה תוך כדי הריב בינו לבין המתלוננת. יתרה מכך, לטענתה, יש לקחת בחשבון השיקולים גם את התנהגותה של המתלוננת שסירבה לתת למשטרה את מספר הטלפון של אביה שהיה עד לאירוע, התחמקה מלשתף פעולה עם גורמי החקירה וניהלה שיחה בוטה עם אחת החוקרות.

ג. תוצאות המעשה: פגיעה ברכוש בלבד, ללא פגיעה בגוף או בנפש.

ד. האינטרס הציבורי: המבחן הוא אם המעשה הצמיח מידה מינימלית של סכנה לציבור. במקרה הזה מדובר בנאשם ללא עבר פלילי, לא נגרם כל נזק לציבור ולא קמה מסוכנות מהנאשם.

לסיכום טענה, כי שעה שבאים לאזן בין המעשה שביצע הנאשם, בו נמצא אשם, לאחר הודאתו, לבין ניהול המשפט, שבסופו זוכה מעבירות התקיפה, כשאת המעשה ביצע בתוך אווירת סכסוך בין בני הזוג - יש לראות את השלכת הטלפון ושבירתו כזוטי דברים.

4. בתשובתו לטענת "זוטי דברים", שהעלתה ב"כ הנאשם, ביקש **ב"כ המאשימה** לדחותה מהטעמים הבאים:

א. מדובר בטענת הגנה פלילית מהותית וככזו הנטל על הנאשם להוכיחה.

ב. הודאתו של הנאשם בבית המשפט באה לאחר שבשתי ההודעות שמסר במשטרה שיקר והכחיש כי השליך את הטלפון הנייד של המתלוננת וגרם לשבירתו.

ג. אכן מדובר במכשיר משנת 2010, אך מדובר במכשיר חיוני ולא במשהו שולי.

ד. העובדה שהמעשה נעשה בשעת ויכוח וכעס בין הנאשם למתלוננת מהווה נסיבה מחמירה להטחת הטלפון על הרצפה ושבירתו.

ה. לגבי האינטרס הציבורי - הטחת טלפון נייד על הארץ מהווה פגיעה בערך חברתי מוגן. אמנם לא נגרם למתלוננת נזק גופני אך נגרם נזק לרכושה והמדובר בערך חברתי ראוי.

דין והכרעה:

5. ההגנה של זוטי דברים, הקבועה בסעיף 34 לחוק העונשין, מצויה בפרק הקובע את הסייגים לאחריות פלילית, תחת הסימן הכולל את ה"סייגים לפליליות המעשה", וככזו חלה עליה החזקה המשפטית הקבועה בסעיף 34 לחוק העונשין לפיה "**חזקה על מעשה שנעשה בתנאים שאין בהם סייג לאחריות פלילית**".

עמוד 2

מאחר שמדובר בהגנה מהותית, המחייבת להביא לזיכוי הנאשם אם תתקבל הטענה לתחולתו (ראו ע"פ 1720/95, מדינת ישראל נ' יוסף, תק-מח 96(3), מפי כב' השופט גרוס) על מי שרוצה ליהנות מהסייג של "זוטי דברים" הנטל לעורר בפני ביהמ"ש ספק סביר כי הסייג אכן חל, על מנת שביהמ"ש יקבע שהחזקה המשפטית האמורה אכן הופרכה.

הגישה המשפטית הרווחת, לאור ניסוחו של סעיף 34ז, היא כי מדובר, בתנאים מצטברים "כאשר האחרון שבהם - "האינטרס הציבורי" הוא המכריע" (ראו ספרו של המלומד י. קדמי, על הדין בפלילים, חלק ראשון, בעמ' 556).

וכך באו הדברים לידי ביטוי בע"פ 807/99 **מדינת ישראל נ' חיים עזיזיאן**, כשבית המשפט העליון אימץ את קביעותיו של בית המשפט המחוזי בתל אביב לגבי משמעות הסייג של "זוטי דברים":

"...באשר לשיקולים [...] הרי שאלה צריכים להיבחן לפי טיבו הקונקרטי של המעשה והאינטרס הציבורי, וההגנה תתקבל רק באותם מקרים בהם אין במעשה עצמו מידה מינימלית של סכנה לערך החברתי המוגן ואין הוא הולם מבחינה עניינית את המושג של עבירה פלילית [...] הערך האפסי של החפץ הגנוב הוא אחד השיקולים ובנסיבות מסוימות יתכן שיהיה השיקול המכריע [...] [אבל] [...] הוא מכתים בפלילים לא בגלל ערכה הכלכלי של הגניבה אלא בגלל הנסיבות שבה נעשתה" (21.7.99, פורסם בדינים, בעמ' 762).

נפסק, אפוא, שערך כלכלי של הרכוש הנפגע אינו השיקול הרלבנטי היחיד להכרעה כי המעשה הפלילי חוסה בצילה של הגנת זוטי דברים, אלא רק אחד השיקולים, כשלצידו על בית המשפט לשקול גם את טיבו של המעשה, נסיבות ביצועו, תוצאותיו והאינטרס הציבורי.

דברים דומים, ברוח הקביעות האמורות, באו לידי ביטוי בפסק דינו של כב' השופט (כתוארו אז) א. לוי בע"פ 7829/03:

"אינני יכול להצטרף גם למסקנותיו אלו של בית משפט קמא. כאמור הסייג בדבר זוטי דברים יופעל במשורה ובמקרים חריגים, והכוונה היא לאותם מקרים בהם מידת האנטי-חברתיות הנובעת מן המעשה כה זניחה, עד שהיא כמעט ואינה נראית" (מדינת ישראל נ' אריאל הנדסת חשמל רמזורים ובקרה בע"מ ואח' (24.11.2004, פורסם בדינים, בפסקה 34 לפסק דינו של כב' השופט א. לוי).

6. על יסוד עקרונות אלה שהותוו בפסיקה יש לבחון את מעשיו של הנאשם, שגרמו לשבירת הטלפון הנייד, בהתחשב בנסיבות ביצועם, על רקע הסכסוך בינו לבין המתלוננת ותוך שימת לב למטרה לשמה בוצעה העבירה - כשעל פי הראיות, המבוססות גם על גרסת הנאשם, נטל את הטלפון הנייד מידה של המתלוננת והשליכו כדי למנוע ממנה לממש את זכותה החוקית להתקשר ולהזעיק למקום את המשטרה.

היסוד הנפשי הנדרש בעבירה של גרימת היזק בזדון היא של מחשבה פלילית - מודעות לטיב המעשה, לקיום הנסיבות ולאפשרות הגרימה לתוצאות המעשה, כאשר לעניין התוצאה די ב"פזיזות" במשמע של אדישות וקלות

דעת לאפשרות גרימת התוצאה.

רוצה לומר, גם מקום שתוך כדי ויכוח שניטש בין שני צדדים ניצים, גורם אחד מהם לנפילתו של הפץ השייך לחברו ולשבירתו, מתוך שוויון נפש או נטילת סיכון בלתי סביר לאפשרות גרימת התוצאה - מתמלאים יסודות העבירה של היזק לרכוש במזיד.

במקרה כזה, בנסיבות מסוימות, ניתן אולי יהיה לומר, כי טיבו של המעשה בנסיבות ביצועו ותוצאותיו הם כה קלי ערך, שאין בהם מידה מינימלית של סכנה לערך החברתי המוגן של שמירה על רכושו וקניינו של האדם והאינטרס הציבורי לא יפגע אם תתקבל הטענה שמתקיים הסייג של "זוטי הדברים".

במקרה שלפנינו לא ניתן לומר שמידת האנטי חברתיות הנובעת מן המעשה כה זניחה, עד שהיא כמעט ואינה נראית.

ערכו של החפץ שנשבר הוא רק אחד מתוך מסכת השיקולים שעל ביהמ"ש לשקול בבואו לקבוע האם הערך החברתי המוגן שנפגע הוא כה קל ערך שהאינטרס הציבורי לא יפגע מזיכויו של הנאשם נוכח קבלת הטענה לקיום הסייג של "זוטי דברים".

במקרה שלפנינו הנאשם נטל מידיה של המתלוננת את הטלפון הנייד, בעת שביקשה להזמין למקום את המשטרה - ואין נפקא מינה אם המשטרה הייתה מקבלת את טיעוניה של המתלוננת או את טיעוניה של הנאשם לסיבת הגעתו למקום האירוע - ומתוך כוונה לגרום לשבירתו ולמנוע מהמתלוננת את האפשרות לעשות שימוש ברכושה, למטרתה, השליך את הטלפון הנייד ארצה והביא לתוצאה האסורה.

ואמנם, בחינת מעשהו של הנאשם באמצעות כל אחד מארבעת התנאים הקבועים בסעיף 34' לחוק העונשין תוביל למסקנה שאיננו יכול לחסות בצילה של הגנת זוטי דברים וזאת כפי שיפורט להלן:

טיבו של המעשה - הוא בהיות המעשה מעשה מכוון לשם פגיעה בערך החברתי המוגן של שמירה על רכושה וקניינה של המתלוננת.

נסיבות המקרה - במהלך מאבק גירושין, בו נכרכו גם זכויות הראייה של הילדים, במהלך ויכוח שהתנהל לעיני הילדים הקטינים. נסיבות אלה מעצימות את חומרת המעשה.

תוצאות המעשה - השגת התוצאה שהייתה אותה שעה רצויה לנאשם, שבירתו של הטלפון הנייד של המתלוננת - יהא ערכו אשר יהא, הוא היה רכושה וקניינה ושימש אותה באותה עת לצרכיה האישיים - ומניעת האפשרות מהמתלוננת לפנות לעזרת המשטרה.

האינטרס הציבורי - המבחן אינו אם המעשה הצמיח מידה מינימלית של סכנה לציבור, כטענת ב"כ הנאשם, אלא האם הצמיח מידה מינימלית של סכנה לערך החברתי המוגן, וכפי שכבר נאמר, המעשה, בנסיבות ביצועו, גרם

לפגיעה מכוונת בערך חברתי מוגן.

7. ב"כ הנאשם ביקשה ללמוד גזירה שווה מהקביעות שנקבעו בע"פ (מחוזי- מרכז) 39031-05-12 **חיים חננאל נ' מדינת ישראל (דינים מחוזי 2012 (0156) 0494)**, בו התקבל הסייג של "זוטי דברים" - אך אין הנדון דומה לראיה.

במקרה אליו הפנתה ב"כ הנאשם קבע בית המשפט כי האיום שאיים הנאשם על בת זוגו שייתן לה אגרופ, מצוי ברף הנמוך של האלימות המילולית.

אך לא זאת בלבד, בית המשפט אף קבע כי בין בני הזוג התקיים שיח בעל אופי אלים מילולית, כשגם בת הזוג לא טמנה ידה בצלחת ואף היא איימה עליו אך שבועיים לפני האירוע נשוא כתב האישום.

ויותר מכך, נקבע שהמתלוננת, שם, יצרה פרובוקציות מכוונות נגד הנאשם.

על רקע נסיבות אלה, השפה הבוטה, שהייתה נהוגה בין בני הזוג, והתנהגות המתלוננת נגד הנאשם במהלך השנים ובסמוך לאירוע, נשוא כתב האישום, כאשר תוך כדי ויכוח קולני איימו הנאשם והמתלוננת זה על זה, מצא בית המשפט כי אימו של הנאשם על המתלוננת מתגמד נוכח כל אלה.

העובדה כי בסופו של יום לא נגרמה כל פגיעה למתלוננת הובילה את בית המשפט שם למסקנה כי אימו של הנאשם על המתלוננת לתת לה אגרופ **"על רקע היחסים העכורים והדיבורים הבוטים בין בני הזוג, לא הצמיח מידה מינימלית של סכנה לציבור"** ולא ניתן לטעון **"כי הייתה פגיעה משמעותית בערך החברתי המוגן ע"י עבירת האיומים שהיא הגנה על שלווה, נפשו, בטחונו וחירות פעולתו של הפרט"**.

במקרה שלפנינו, כפי שפירטתי לעיל, אין המדובר במקרה שבו מידת האנטי חברתיות הנובעת מן המעשה כה זניחה עד שהיא כמעט ואינה נראית, אף בהתחשב בכך כי הנאשם זוכה מעבירות התקיפה של בת זוגו, משהגעתי למסקנה שאלו לא הוכחו מעבר לכל ספק סביר, מהטעמים שפורטו בהכרעת הדין.

מדובר כאן בפגיעה בערך חברתי המוגן ע"י העבירה של גרימת היזק לרכוש, על ידי פגיעה בקניינו, רכושו וחירות פעולתו של הפרט.

8. לאור כל האמור לעיל אני קובעת כי ההגנה לא עמדה בנטל לעורר את הספק בקיומו של הסייג לאחריות פלילית בגין הטענה של "זוטי דברים", דוחה את טענת ההגנה של "זוטי דברים, ומותרת את הרשעת הנאשם בעבירה של גרימת היזק לרכוש במזיד על כנה.

ניתנה היום, ו' תשרי תשע"ה, 30 ספטמבר 2014, בהעדר הצדדים.